

T160911

ศิริพร พูลทรัพย์ : การพัฒนาโมเดลการวัดและโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครู และการศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างสังกัด (A DEVELOPMENT OF THE MEASUREMENT AND CAUSAL MODELS OF TEACHER UTILIZATION EFFICIENCY AND A STUDY OF MODEL INVARIANCE ACROSS JURISDICTIONS) อ. ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. นางลักษณ์ วิรัชชัย, อ. ที่ปรึกษาร่วม ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
จำนวนหน้า 281 หน้า ISBN 974-17-6338-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและตรวจสอบความตรงของโมเดลการวัดและโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครู และศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลการวัดและโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครูระหว่างกลุ่มประชากรครูสังกัดโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ภายใต้การกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โมเดลการวัดประสิทธิภาพการใช้ครูที่พัฒนาขึ้นเป็นโมเดลองค์ประกอบสองขั้นตอน ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 3 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ 19 ตัวแปร โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครูเป็นโมเดลลิสเรล ประกอบด้วยตัวแปรสาเหตุ 3 ตัวแปร และตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร 200 คน และครู 1, 200 คน จาก 200 โรงเรียนในเขตภาคกลางซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและครู วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ลักษณะการแจกแจงของตัวแปร และการทดสอบความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยของตัวแปรด้วยโปรแกรม SPSS 10.01 ตรวจสอบความตรงและความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลการวัดและโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครูด้วยโปรแกรมลิสเรล 8.52

ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ว่า โมเดลการวัดประสิทธิภาพการใช้ครูที่พัฒนาขึ้นสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก (ค่าไค-สแควร์ = 1.01, องศาอิสระ = 1, ค่า P = 0.32, GFI = 0.99, AGFI = 0.98) โดยองค์ประกอบกระบวนการใช้ครู และผลผลิตที่เกิดกับตัวครูอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการใช้ครูได้ร้อยละ 48 และ 70 ตามลำดับ โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครูสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ดีมาก (ค่าไค-สแควร์ = 15.06, องศาอิสระ = 10, ค่า P = 0.13, GFI = 0.98, AGFI = 0.93) และปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อประสิทธิภาพการใช้ครู คือ คุณลักษณะของโรงเรียน ความเกี่ยวข้องทางวัฒนธรรม และคุณลักษณะของผู้บริหารและครูตามลำดับ และอธิบายความแปรปรวนของประสิทธิภาพการใช้ครูได้ร้อยละ 34 โมเดลการวัดประสิทธิภาพการใช้ครูมีความไม่แปรเปลี่ยนด้านรูปแบบและน้ำหนักองค์ประกอบระหว่างกลุ่มประชากรครูทั้งสองสังกัด โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของประสิทธิภาพการใช้ครูมีความไม่แปรเปลี่ยนด้านรูปแบบและน้ำหนักองค์ประกอบระหว่างกลุ่มประชากรครูทั้งสองสังกัด

KEYWORD : TEACHER UTILIZATION EFFICIENCY/ MEASUREMENT MODEL/ CAUSAL MODEL/
MODEL INVARIANCE ACROSS JURISDICTIONS

SIRIPORN POONRUKSA : A DEVELOPMENT OF THE MEASUREMENT AND CAUSAL
MODELS OF TEACHER UTILIZATION EFFICIENCY AND A STUDY OF MODEL INVARIANCE
ACROSS JURISDICTIONS. THESIS ADVISOR : PROF. EMERITUS NONGLAK WIRATCHAI,
Ph.D. THESIS CO- ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT, Ph.D.
281 pp. ISBN 974-17-6338-7

The purposes of this study were to develop and validate the measurement and causal models of teacher utilization efficiency, and study models invariance across jurisdictions under the auspice of the Basic Education Commission. The developed measurement model was a second order factor analysis model consisting of 3 latent variables and 19 observed variables; the developed causal model was a LISREL model consisting of 3 latent variables and 6 observed variables affecting teacher utilization efficiency. The sample consisted of 200 school administrators and 1,200 teachers from 200 schools in the central region of Thailand deriving by stratified random sampling techniques. The research instruments were school administrators' and teachers' questionnaires. Basic statistics were performed to analyze the sample's background, the variables' distribution, and the analysis of variance were employed to compare means across groups through SPSS version 10.01. LISREL program version 8.52 was employed to validate the models and to study models invariance across jurisdictions.

The research results indicated that the measurement model was well fitted with the empirical data. ($\chi^2 = 1.01$, $df = 1$, $P = 0.32$, $GFI = 0.99$, $AGFI = 0.98$) The teacher utilization process and teacher outcome factors could explain variance of teacher utilization efficiency about 48 percent and 70 percent respectively. The causal model of teacher utilization efficiency was also well fitted with the empirical data. ($\chi^2 = 15.06$, $df = 10$, $P = 0.13$, $GFI = 0.98$, $AGFI = 0.93$) The factors strongly influencing teacher utilization efficiency were school characteristics, cultural linkage, and administrator and teacher characteristics respectively, and they could explain 34 percent of teacher utilization efficiency. The measurement model was invariant in form and factor loadings across jurisdictions. The causal model of teacher utilization efficiency was invariant in form and factor loadings across jurisdictions.